

การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรค ในการออมเงิน
ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี*

The Meaning and Origin of Saving, Saving Process, Saving Problems and Obstacles Based
on The Philosophy of Sufficiency Economy of Government Officials of Kanchanaburi
Provincial Administration Organization

พิจิตรา นุชนุ่ม (Pichitra Nuchnum)**

พิทักษ์ ศิริวงศ์ (Phitak Siriwong)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี โดยนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับการออมเงินและกระบวนการออมเงินเพื่อลดปัญหาอุปสรรคในการออมเงิน เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ แบบปรากฏการณ์วิทยา รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า การให้ความหมายของการออมเงิน คือ 1) การนำส่วนต่างของรายได้และรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ 2) การเก็บรวบรวมเงินไว้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น 3) การสะสมเงินที่ละเล็กละน้อย 4) การประหยัดอดออม โดยมีที่มาของความหมายจากการอบรมปลูกฝังนิสัยประหยัดมาจากรอบครัว สถานศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์ และเป็นข้าราชการประจำที่มีรายได้มั่นคงแน่นอนสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการออมเงิน มีกระบวนการในการออมเงิน 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายในชีวิต 2) การจัดทำบัญชีครัวเรือน 3) การออมเงินในรูปแบบต่างๆ 4) มีการทบทวนแผนการใช้จ่ายเงิน และพบปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน คือ 1) สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคม 2) ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น 3) มีรายจ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ 4) พฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

คำสำคัญ : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง/การให้ความหมายการออม/กระบวนการออมเงิน/ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน

* บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่งานวิจัย

This Article Aimed to Publish Research

** นักศึกษาหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทรศัพท์ : 09-7291-9797 อีเมล : pichitra12@gmail.com

Student's Master of Business Administration Program of Entrepreneurship Faculty of

Management Science Silpakorn University. Tel : 09-7291-9797 E-mail : pichitra12@gmail.com

*** รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทรศัพท์ : 0-3259-4043-50 (41405) อีเมล phitak@ms.su.ac.th

Abstract

This study aimed to study the meaning and origin of saving, saving process, saving problems and obstacles based on the philosophy of sufficiency economy of government officials of Kanchanaburi Provincial Administration Organization. The philosophy was applied to saving and process for problems solving. This qualitative research collected the data from in-depth interviews, participatory observations, and document analysis. The key informants were 24 government officials of Kanchanaburi Provincial Administration Organization. The results of this study found that saving was defined as 1) sparing the portion of income and expense for accumulation 2) saving money for paying off necessary expense 3) gathering money little by little 4) saving, the origin of saving were from family socialization, school and the government officials earn stable income, so they could plan to saving money. They also used the philosophy of Sufficiency Economy as the basic for saving money. For saving process, it consisted of 4 stages: 1) set personal goal 2) household accounting 3) different kinds of saving money 4) consider expense plan. Last, the problems and obstacles to saving money include 1) surroundings and social value 2) high living cost 3) unplanned expenditure 4) personal finance behavior

Keywords : The philosophy of sufficiency economy/ meaning of saving/ saving process/ saving problems and obstacles

บทนำ

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยในปัญหาความยากจนของราษฎรในชนบท ทรงนำเสนอแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2517 เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติหรือความผันผวนทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักพุทธศาสนา ที่เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลาง คือความพอเพียง ความพอดี ความสมดุล ใช้ชีวิตอย่างพอประมาณไม่สุดโต่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (วิชฌ บัญญัติ, 2551 : 20-21) โดยทรงแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้สังคมไทยและเศรษฐกิจของประเทศมีภูมิคุ้มกันดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน และได้มีกระแสพระราชดำรัสในอีกหลายวาระต่อมา ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะประยุกต์ใช้แนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” กับการดำรงชีวิตของประชาชน รวมถึงนักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐ ได้น้อมนำกระแสพระราชดำรัสมาเผยแพร่และปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต (วิชิตวงศ์ วัฒนเพ็ชร, 2549 : 151)

หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน หันมาให้ความสำคัญกับการดำเนินชีวิตตามแนวทาง “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อย่างจริงจัง โดยใช้เป็นหลักนำทางในการพัฒนาประเทศ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จนถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” พัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนในทุกมิติ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของสังคมเมืองและสังคม โดยเริ่มจากในระดับครอบครัวมีการพึ่งพาตนเอง เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายและมีเงินเก็บออมไว้ใช้จ่ายจำเป็น สนับสนุนการระดมทุนเพื่อการออมทรัพย์ในรูปแบบต่างๆ เช่น กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ภายใต้การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบการออม ส่งเสริมการออมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของประเทศและลดการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2549 : 15-16)

ประเทศจะมีเสถียรภาพได้ต้องมีกรอบออมที่สูง เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการลงทุน หรือพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศ จากสถิติในปี 2555 พบว่าการออมภาคครัวเรือนของประเทศไทยลดลง เป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการใช้จ่าย ค่าครองชีพที่สูงขึ้นตามราคาอาหารและพลังงาน โดยภาครัฐจะมีสัดส่วนการออมสูงกว่าภาคเอกชน หากเทียบกับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน เช่น ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ฯลฯ การออมของของไทยอยู่ที่ร้อยละ 31.08 ต่อ GDP ถือว่าค่อนข้างสูง (สุชาติ ศิริวิวัฒน์ และเหมือนขวัญ รอดเดช, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2556) ผู้ที่มีศักยภาพในการออมเงิน คือแรงงานในระบบ (Formal Sector) ได้แก่ แรงงานที่มิใช่จ้าง ชำรชากร ซึ่งมีการส่งเงินเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กลุ่มต่อมาคือ พนักงานรัฐวิสาหกิจรวมถึงลูกจ้างเอกชนที่ส่งเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และอีกกลุ่มคือ ลูกจ้างเอกชนที่ส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคม ซึ่งการออมของแรงงานในระบบถือเป็นการออมภาคบังคับที่มีความสำคัญต่อเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ (สุภาณี ผลวิวัฒน์, สำนักนโยบายการออมและการลงทุน, 2554)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เป็นหน่วยงานที่ทำงานใกล้ชิดประชาชน มีพื้นที่ในความรับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด 13 อำเภอ มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร 129 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 19,483,148 ตารางกิโลเมตรหรือราว 12,176,968 ไร่ มีประชากรประมาณ 837,324 คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรและนับถือศาสนาพุทธ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีรายได้มั่นคง มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่ให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี มีกระบวนการออมเงินอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สังคม ประกอบกับโครงสร้างทางสังคมไทย ถือว่าประเทศได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ปี 2548 และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ในปี 2563 ภาระการทำงาน การจ่ายภาษีเพื่อพัฒนาประเทศจะตกอยู่กับวัยทำงาน การออมเงินของข้าราชการซึ่งเป็นแรงงานในระบบที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน (อายุ 15-59 ปี) จึงมีส่วนสำคัญต่อการลงทุนภายในประเทศ และข้าราชการเองมีความมั่นคงทางการเงินเมื่อวัยเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมาย การออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษากระบวนการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการให้ความหมายและที่มาของความหมาย ของการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางที่ถูกต้องแก่ข้าราชการ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม สามารถเผยแพร่แนวคิดและหลักการได้อย่างถูกต้อง
2. ทำให้ทราบถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการออมเงินที่มีประสิทธิภาพของข้าราชการ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเป็นแนวทางให้รัฐบาลส่งเสริมให้เกิดการออมเงินเพิ่มมากขึ้น
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน แนวทางการแก้ปัญหาของข้าราชการ เพื่อวางแผนและปรับเปลี่ยนแนวคิด พฤติกรรม กระบวนการออมเงิน ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมายของการออมเงิน การให้ความหมายและที่มาของความหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการออมเงิน กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินรวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หนังสือ งานวิจัย และเอกสารต่างๆ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แนวปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology Study) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ข้าราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 142 คน จาก 9 หน่วยงาน โดยเลือกสัมภาษณ์ข้าราชการหน่วยงานละ 2-3 คน เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ได้คำตอบที่ซ้ำๆ กัน ไม่มีประเด็นอะไรใหม่แล้ว แม้จะเก็บข้อมูลต่อไปก็จะได้ข้อมูลแบบเดิม หรือเรียกว่าทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดทำการเก็บข้อมูล ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 24 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีที่ตั้งอยู่ภายในบริเวณศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

4. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการทำงานวิจัยครั้งนี้ รวม 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2557 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2558 โดยมีระยะเวลาในการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2557 ถึงเดือนมกราคม 2558

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการออมเงิน
  - 1.1 ความหมายของเงินและการออมเงิน
  - 1.2 วัตถุประสงค์ของการออมเงิน
  - 1.3 ระบบการออมเงิน
  - 1.4 มาตรการระดมเงินออม
  - 1.5 ทางเลือกในการออมเงิน
  - 1.6 ประเภทของสถาบันการเงิน
2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนทางการเงิน
  - 2.1 การวางแผนการเงินในแต่ละช่วงชีวิต
  - 2.2 กระบวนการวางแผนทางการเงิน
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรายได้รายจ่ายและภาระหนี้สิน
  - 3.1 แหล่งที่มาของรายได้
  - 3.2 แหล่งที่มาของรายจ่าย
  - 3.3 แหล่งที่มาของหนี้สิน
  - 3.4 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้
  - 3.5 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน
4. แนวคิดเกี่ยวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - 4.1 ความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - 4.2 การบริหารการเงินส่วนบุคคลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. แนวคิดการเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิริติ เชาวต์ฤชณวาทย์, ณัฐณี หาลิตพานิชกุล, จูตินันท์ ทองสาต (2557) ได้ศึกษาการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อทำการเกษตรสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนภายใต้ความพอเพียงของชุมชนปทุมโอศก เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมกับผู้นำชุมชนและสมาชิกชุมชนปทุมโอศก จำนวน 13 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำการเกษตรเชิงสร้างสรรค์และศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของชุมชนปทุมโอศก

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนปทุมโอศกมีการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักธรรมคำสอนเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ รับประทานมังสวิรัต เป็นชุมชนพุทธเกษตรกรรม มีการผลิตปัจจัยในการดำรงชีพด้วยตนเองทำงานโดยไม่มีค่าจ้าง และจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่บุคคลภายนอกในราคาไม่แพง เป็นชุมชนต้นแบบในการพึ่งพาตนเองภายใต้สังคมแบบทุนนิยม

นิภาพร อมรภิตติเมธี (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำกรณีศึกษา : เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีจำนวน 284 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตาและเลือกตอบแบบสอบถามตามความสะดวก นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีสถานภาพโสด มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน ขึ้นไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และส่วนใหญ่จะมีภาระหนี้สินที่ต้องชำระในระยะยาว มีการออมเงินไว้ใช้จ่ายยามเจ็บป่วยหรือชราที่ระดับ 0-5% ของรายได้ วิธีที่สะดวกในการออมเงิน คือ ฝากเงินกับสถาบันการเงิน ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการออม คือมีผลตอบแทนคุ้มค่า สถาบันการเงินมีความมั่นคง มีชื่อเสียงน่าเชื่อถือ

วิธีการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง คือ ข้าราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จาก 9 หน่วยงาน หน่วยงานละ 2-3 คน จำนวน 24 คน ได้แก่ กองกิจการสภา กองช่าง กองการเจ้าหน้าที่กองพัสดุและทรัพย์สิน กองแผนและงบประมาณ กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กองคลังและหน่วยตรวจสอบภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือหลายชนิดร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนที่สุด ได้แก่

1. สมุดบันทึก (Note book) เพื่อใช้บันทึกข้อมูลและรายละเอียดการสัมภาษณ์ รวมทั้งการสังเกต
น้ำเสียง สีหน้า ท่าทาง อารมณ์ที่แสดงออกระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประกอบการวิเคราะห์
ข้อมูล (ชาย โพธิ์สิตา, 2549 : 272)

2. โทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) เพื่อบันทึกเสียงกรณีที่ผู้วิจัยอาจจดบันทึกถ้อยคำที่ไม่ครบถ้วน
โดยสามารถนำมาเปิดฟังเพื่อทบทวนคำสัมภาษณ์ ฟังน้ำเสียงและอารมณ์ผู้ให้ข้อมูล

3. แบบคำถามสัมภาษณ์ (Questionnaire) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีการกำหนด
คำถามหลักที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาด้วยคำถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวคำถาม
ออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) แนวคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก 2) แนวคำถามการให้ความหมาย
ที่มาของความหมาย ของการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) แนวคำถามเกี่ยวกับกระบวนการ
ออมเงิน และ 4) แนวคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ การออมเงิน

4. ผู้วิจัย (Researcher) เป็นเครื่องมือที่สำคัญ ที่ต้องมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการของการวิจัย โดย
การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากตัวผู้วิจัยเองเป็นข้าราชการสังกัดกองคลัง องค์การบริหารส่วน
จังหวัดกาญจนบุรี จึงเปรียบเสมือนคนวงใน (ชาย โพธิ์สิตา, 2549 : 311)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ผู้วิจัยมีระยะเวลาในการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล
ภาคสนาม 2 เดือน คือระหว่างเดือนธันวาคม 2557 - เดือนมกราคม 2558 ร่วมกับการค้นคว้าจาก

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ
เอกสาร บทความ แนวคิดและทฤษฎี แหล่งข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับการ
ออมเงิน แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและประวัติความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นกรอบแนวทางในการวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ข้าราชการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้อิสระผู้ให้ข้อมูลได้อธิบายความหมาย ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ
ประสบการณ์ในเรื่องการออมเงินและการปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและใช้วิธีการสังเกต
แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เพื่อศึกษากระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อ
การออมเงิน รวมทั้งแนวทางแก้ไข้ปัญหา

การตรวจสอบข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่มีความยืดหยุ่น ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เมื่อผู้วิจัยมีส่วนร่วมในปรากฏการณ์หรือมีความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูล อาจเกิดความลำเอียง และเพื่อให้เกิดความ
ไว้วางใจในคุณภาพของงานวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีวิทยาการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method)
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ (อรุณี อ่อนสวัสดิ์,
2551: 282) ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นมี
ความถูกต้องเหมาะสม แหล่งที่มาของข้อมูลที่ต่างกัน ทั้งเวลา บุคคลและสถานที่ จะให้ข้อมูลที่เหมือนกันหรือมี

ความสอดคล้องกับคำตอบที่จะนำมาวิเคราะห์หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสอบถามข้อมูลจากข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี โดยเลือก เวลา สถานที่และบุคคล ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่ต่างกัน เพื่อศึกษาการให้ความหมายและที่มากระบวนการออมเงินปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการ ว่าต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) เป็นการตรวจสอบผู้วิจัย ว่าผู้วิจัยแต่ละคนได้รับข้อมูลที่แตกต่างกันอย่างไร เมื่อเปลี่ยนผู้เก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว ควรมีข้อมูลที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงไม่ได้เก็บข้อมูลภาคสนามเพียงลำพัง แต่ยังมีผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลภาคสนามจำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ต้องการทราบเมื่อเปลี่ยนผู้สัมภาษณ์ จะได้รับข้อมูลเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) เป็นการตรวจสอบ ข้อมูลที่ได้จากเก็บข้อมูลที่ต่างกัน ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากหลายวิธี ทั้งการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลในมุมมองที่ต่างกันแต่มีคำตอบไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้จะใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ต่างกันก็ตาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษามุมมองและการให้ความหมายของคนจากประสบการณ์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และค้นหาข้อเท็จจริงจากความหมายของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เพื่อได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่ออธิบายการให้ความหมาย ที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงินและอุปสรรคในการออมเงิน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data organizing) ผู้วิจัยทำการถอดคำสัมภาษณ์ทันทีหลังจากที่สัมภาษณ์จบ และวิเคราะห์อย่างละเอียด นำมาพิมพ์เป็นบทสัมภาษณ์และอ่านซ้ำๆ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏอยู่ในข้อมูล จากนั้นกำหนดรหัสหลักเป็นตัวเลข ที่บอกให้ทราบถึงมโนทัศน์ (Concepts) ประเด็นในการวิเคราะห์ เพื่อใช้แทนกลุ่มข้อมูลที่มีความหมายและตอบโจทย์การวิจัยครั้งนี้ได้ ข้อมูลที่มีความหมายเดียวกันจะอยู่ในรหัสเดียวกัน เพื่อง่ายและสะดวกต่อการนำข้อมูลในแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์ ข้อความที่มีความหมายเดียวกับประเด็นที่กำหนดรหัสหลักไว้แล้วก็จะลงรหัสย่อยไว้ เมื่อนำมารวมกันก็เป็นรายละเอียดตามความหมายของรหัสหลักที่กำหนด

2. การแสดงผล (Data display) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาแล้วนำมาเป็นแนวทางในการตั้งคำถามตามสมมติฐานชั่วคราวที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยจดบันทึกและบันทึกเสียงของผู้ให้ข้อมูลเพื่อรวบรวมมโนทัศน์ นำข้อมูลที่มีความหมายเฉพาะตัวและได้ลงรหัสย่อยไว้แล้ว มารวมเป็นกลุ่มๆ ตามความหมายในเรื่องเดียวกัน ที่ได้กำหนดรหัสหลักไว้ เมื่อนำแต่ละเรื่องเหล่านั้นมาเชื่อมโยงกัน ก็จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และสามารถตอบโจทย์การวิจัยครั้งนี้ได้ โดยนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายข้อค้นพบ

3. การสรุปผล (Conclusion) ผู้วิจัยนำข้อค้นพบจากปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งเป็นมโนทัศน์ย่อยที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มข้อมูลจนได้มโนทัศน์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาอภิปรายในภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎี การวิเคราะห์ข้อมูลจะกระทำควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์เสมอ หากข้อมูลที่ได้ไม่เพียงพอ ก็มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ผู้วิจัยจึงได้อาศัยประสบการณ์จากการทำงานที่ผ่านมา การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เพื่อช่วยให้มีความไวต่อทฤษฎี (Theoretical Sensitivity) ซึ่งต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนของการวิจัย จะช่วยให้ผู้วิจัยตัดสินใจได้ว่า ควรจะเก็บ ข้อมูลใดจากใคร ที่จะให้ข้อมูลและมโนทัศน์ที่แตกต่างไปจากที่ได้รับมาแล้ว เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ได้คำตอบที่ซ้ำๆ กัน ไม่มีประเด็นอะไรใหม่แล้ว ถึงแม้จะเก็บข้อมูลต่อไปก็จะได้ข้อมูลแบบเดิม หรือเรียกว่าทฤษฎีชนพวดานหรือทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดทำการเก็บข้อมูลและเริ่มขั้นตอนต่อไปในกระบวนการวิจัยคือการหาข้อสรุปหรือคำอธิบายเชิงทฤษฎีของสิ่งที่ศึกษา เพื่ออธิบายการให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัย

1) การให้ความหมาย ที่มาของความหมายของการออมเงินและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการออมเงิน ตามแนวคิดของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย “การออมเงิน”

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้ให้ความหมายและที่มาของความหมายของ “การออมเงิน” ที่หลากหลาย ตามความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ ประสบการณ์และจากพื้นฐานครอบครัว วิธีการดำรงชีวิต รายได้รายจ่าย ภาระหนี้สิน สะท้อนออกมาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ค้นหาความหมายจากคำสัมภาษณ์ และวิเคราะห์สรุปผลจากการสัมภาษณ์ ได้ 4 ความหมาย ได้แก่

1. “การออมเงิน” คือ การนำส่วนต่างของรายได้กับรายจ่ายที่เกิดขึ้น มาเก็บสะสมไว้

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นผู้มีรายได้ประจำที่มั่นคงและแน่นอน จึงสามารถวางแผนการใช้จ่ายในแต่ละเดือนให้เพียงพอกับรายได้ออมส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายจึงนำมาเก็บสะสมไว้เป็นเงินออม

2. “การออมเงิน” คือ การเก็บรวบรวมเงินไว้ส่วนหนึ่ง เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการประเมินการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของตนเองและจากการอบรมสั่งสอนให้รู้จักเก็บออมเงินจากพ่อแม่ โดยพ่อแม่ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างให้แก่ลูกๆ เห็น จึงเป็นนิสัยที่ถูกปลูกฝังมาจากครอบครัวตั้งแต่วัยเยาว์

3. “การออมเงิน” คือ การสะสมเงินที่ละเล็กละน้อย

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการปลูกฝังให้รู้จักการออมจากโรงเรียนตั้งแต่อยู่ชั้นประถม ในโรงเรียนจะมีธนาคารโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนออมเงินและจะถอนคืนเมื่อจบการศึกษา

4. “การออมเงิน” คือ การประหยัดต่อออม

ที่มาของการให้ความหมาย การประหยัดต่อออม มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการอบรมพฤติกรรมกรรมการประหยัด มาจากพื้นฐานครอบครัว วิถีชีวิตคนต่างจังหวัดใช้ชีวิตเรียบง่าย จึงเป็นแบบอย่างในการประหยัด ไม่ใช่สิ่งฟุ่มเฟือยใดๆ

การให้ความหมาย ที่มาของความหมาย “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้ให้ความหมายและที่มาของความหมาย “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ตามความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานราชการที่รัฐบาลมีนโยบายในการน้อมนำแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของข้าราชการและประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ และจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ พบว่าข้าราชการได้ให้ความหมายของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ใน 3 ความหมาย ได้แก่

1. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวทางการดำเนินชีวิตด้วยความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีเองได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจมาเป็นหลักในการทำงานของข้าราชการตามหลักธรรมาภิบาล และรับมอบนโยบายในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองได้และพัฒนาอยู่ในขอบเขตที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่ ทำให้ข้าราชการมีความเข้าใจในหลักการและสามารถอธิบายที่มาของความหมายได้

2. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนโดยยึดหลักทางสายกลาง

ที่มาของการให้ความหมาย มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีเข้าใจในแนวคิดของหลักการทางสายกลาง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ควบคู่กับเงื่อนไขคุณธรรมและความรู้ โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อมุ่งเน้นความมีหลักธรรมาภิบาล มีภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุลในสังคมไทย

3. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำรงชีวิตตามอัตภาพ พออยู่ พอมี พอกิน

ที่มาของการให้ความหมาย การดำรงชีวิตตามอัตภาพ พออยู่ พอมี พอกิน มาจากการที่ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ได้น้อมนำแนวคิดนี้มาปฏิบัติในชีวิตประจำวันด้วยตนเองจนประสบผลสำเร็จ ซึ่งข้าราชการมีเงินเดือนน้อยไม่พอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นเรื่อยๆ และไม่มีรายได้พิเศษ

การประยุกต์ใช้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” กับการออมเงิน

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนในทุกระดับ เริ่มจากพอเพียงที่ใจ ใช้จ่ายตามอัตภาพ พอเพียงในสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน พอเพียงในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้อย่างประหยัด พอเพียงในด้านเทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีตามความจำเป็นเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการออมเงิน ใน 3 รูปแบบ ดังนี้

1. ใช้หลักความพอประมาณ มีเหตุผล ใช้จ่ายอย่างมีสติ

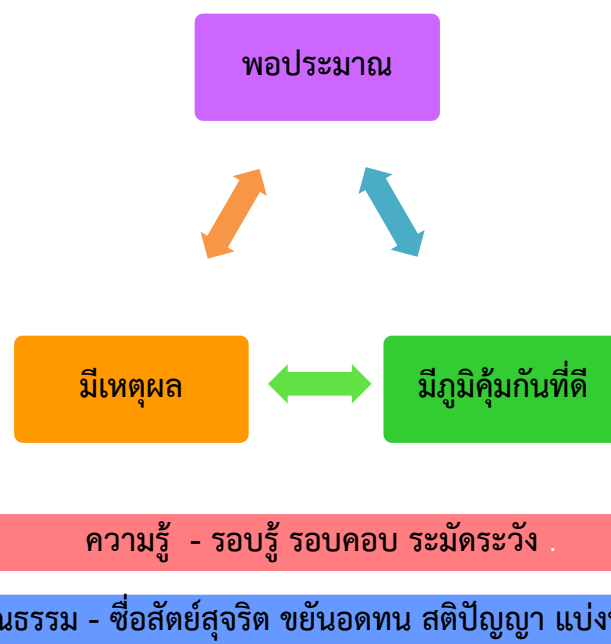
การอยู่อย่างพอเพียง ไม่ใช่อยู่อย่างอด แต่เป็นการรู้จักประมาณตน ไตร่ตรองก่อนการใช้จ่าย เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุด สิ่งเหล่านี้เป็นวิธีการที่จะทำให้มีเงินเหลือที่จะเก็บออม การออมจะมากหรือน้อยไม่สำคัญเท่ากับได้เริ่มต้นออม เป็นการสร้างวินัยที่ดีในการออม

2. ใช้หลักความประหยัด ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ที่เหลือก็เก็บออมไว้

การใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยคำนึงถึงสิ่งที่จะต้องจำเป็นก่อน เมื่อมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายจึงเก็บออมไว้ จะทำให้รู้คุณค่าของเงิน การประหยัดสามารถทำได้ทั้งการประหยัดทรัพย์สิน ประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน เริ่มจากในครอบครัวก่อนเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

3. ใช้หลักการจัดสรรเงินรายได้-รายจ่าย เงินออม

การคาดคะเนรายได้-รายจ่าย ที่เกิดขึ้น จะทำให้สามารถคาดเดาเหตุการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นได้ มีการวางแผนจัดสรรเงินรายได้ให้พอเพียงกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น และการมีเงินออมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงิน

ภาพที่ 1 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

2) กระบวนการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิจัย พบว่าข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีกระบวนการในการออมเงิน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางใน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายในชีวิต

เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการออมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ มีการกำหนดเป้าหมายในระยะสั้น และเป้าหมายในระยะยาว โดยจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย สิ่งใดสำคัญมากทำให้สำเร็จก่อน การมี

เป้าหมายจะทำให้สามารถวางแผนทางการเงินได้ง่ายขึ้น เช่น ต้องการฝากเงินตั้งแต่ลูกยังเล็ก โดยไม่ถอนใช้เลย เมื่อลูกเข้าเรียนมหาวิทยาลัยจะได้มีทุนการศึกษา ต้องการมีบ้านก่อนอายุ 40 ปี

2. การบันทึกรายรับ-รายจ่ายหรือจัดทำบัญชีครัวเรือน

การบันทึกรายรับ-รายจ่าย หรือจัดทำบัญชีครัวเรือน ในแต่ละเดือนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้มีการวางแผนและประเมินการใช้จ่าย ทำให้แยกได้ว่ามีรายได้หลัก รายได้เสริม ค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายผันแปรอะไรบ้าง เมื่อการออมเงินมีปัญหาจะได้ทบทวนได้ว่า จะลดรายจ่ายรายการใดได้บ้าง

3. การออมเงินในรูปแบบต่างๆ

การเลือกรูปแบบการออมเงินนั้นขึ้นอยู่กับความถนัด ความพร้อมทางสถานะการเงินของแต่ละบุคคล การออมเงินในแต่ละรูปแบบจะมีความเสี่ยงไม่เท่ากัน ผู้ออมมีการศึกษาผลเสียของการออมแต่ละประเภทก่อนที่จะตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งรูปแบบการออมมี 5 รูปแบบ

3.1 เก็บเป็นเงินฝากธนาคาร

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะเก็บเงินทุกวันโดยการหยอดกระปุกหรือเก็บเป็นเงินสดแล้วนำไปฝากธนาคาร โดยเล็งเห็นว่าการฝากเงินกับธนาคารนั้นมีความมั่นคง มีบริการฝากเงินในหลากหลายรูปแบบ จำนวนสาขาและบริการใกล้แหล่งชุมชน สะดวกในการทำธุรกรรม

3.2 เล่นแชร์

การเล่นแชร์ เป็นรูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมแม้จะมีความเสี่ยงสูง ควรเลือกแชร์ที่มีความน่าเชื่อถือสูง เนื่องจากการเล่นแชร์แม้จะมีกฎหมายรองรับ แต่ส่วนใหญ่แล้วลูกแชร์จะไม่มีหลักประกันอะไรเลย สาเหตุการเลือกออมเงินรูปแบบนี้เพราะเห็นว่าเพื่อนข้าราชการมีความน่าเชื่อถือ

3.3 ทำประกันชีวิต

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะมีการประเมินก่อนทำประกันว่าต้องการผลประโยชน์แบบใด และมีความสามารถในการชำระเบี้ยประกันไหม หากต้องการผลประโยชน์ให้กับบุคคลในครอบครัวจะเลือกทำประกันแบบคุ้มครองชีวิต หากต้องการผลประโยชน์สำหรับตัวเองจะเลือกทำประกันระยะสั้นที่จ่ายคืนเมื่อครบกำหนดสัญญาและยังมีชีวิตอยู่ โดยเลือกซื้อกับตัวแทนที่มีใบอนุญาตและประเมินรายได้ที่จะนำส่งเบี้ยประกันของตนเองควบคู่ไปด้วย

3.4 ออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

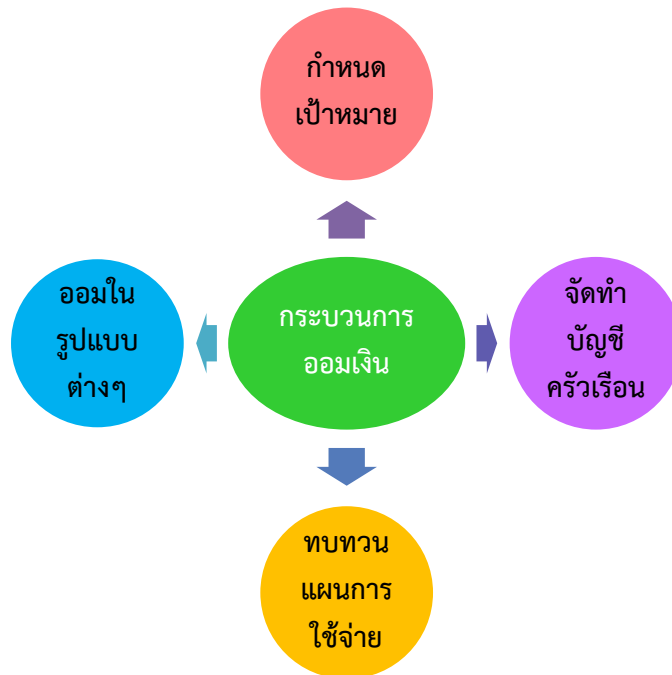
ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศได้มีโอกาสออมเงิน ซึ่งสมาชิกจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าการฝากออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์ สิทธิในการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้าน รถยนต์ ที่ดินหรือกู้เพื่อการดำรงชีพ สิทธิในการกู้ฉุกเฉิน

3.5 ซื้อสินทรัพย์

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีการออมเงินโดยการซื้อสินทรัพย์เช่น ทองคำ บ้าน รถยนต์ ที่ดิน แม้จะเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องน้อยกว่าเงินสดแต่เป็นสินทรัพย์ที่มีค่าและสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้ซื้อ และยังสามารถนำไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินได้อีกด้วย

4. การทบทวนแผนการใช้จ่าย

เมื่อการออมเงินไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะมีการทบทวนแผนการใช้จ่ายเงินใหม่เพื่อปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง หาอาชีพเสริมทำเพื่อเพิ่มพูนรายได้ หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้สามารถออมเงินได้โดยไม่เดือนร้อน

ภาพที่ 2 กระบวนการออมเงินของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

3) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข ในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคการออมเงินของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมี 4 ประเด็น ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคม

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ให้ความหมายว่า ในแต่ละสังคมจะมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัย ความคิด แบบแผนในการดำเนินชีวิต ตลอดจนค่านิยมที่กลุ่มคนในสังคมยึดถือปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันเมื่อสภาพแวดล้อมสังคมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงไปย่อมส่งผลให้ค่านิยมของบุคคลในสังคมนั้นๆ เปลี่ยนแปลงไป บางเรื่องอาจส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพได้

แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค การอยู่ร่วมกันในสังคมและทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน แต่อาจหลีกเลี่ยงได้ในบางโอกาสที่จะส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพของตนเอง ไม่พึงเพ้อเกินตัว และเข้าร่วมกิจกรรมของสังคมตามกำลังความสามารถที่มีอยู่

2. ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีรายได้ประจำที่แน่นอนและมั่นคง แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้มีรายได้พิเศษอื่น และด้วยภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ยังผันผวนอยู่ ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น แต่รายได้

ข้าราชการเท่าเดิม ทำให้ช่องว่างระหว่างรายได้กับรายจ่ายมีน้อย ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และการออมเงินของข้าราชการ

แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค มีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างประหยัดมากขึ้น ลดการซื้อสิ่งที่ไม่จำเป็นลง ไม่ฟุ่มเฟือยตามกระแสนิยม ในขณะเดียวกันก็หาทางเพิ่มรายได้โดยการใช้เวลาว่างในวันหยุดหารายได้พิเศษ เพื่อให้มีเงินพอใช้กับค่าครองชีพที่สูงขึ้น

3. มีรายจ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้เกิดขึ้น

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี นอกจากจะมีเงินเดือนประจำแล้วยังมีสวัสดิการที่รัฐมอบให้ คือ สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ทำให้สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายเหล่านี้ลงได้มาก แต่ยังมีรายจ่ายที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้เกิดขึ้น เช่น การเกิดอุบัติเหตุ การเจ็บป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นเหตุฉุกเฉิน

แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด และมีความจำเป็นต้องใช้เงิน คือ ต้องมีเงินออมเก็บไว้ส่วนหนึ่งยามเจ็บป่วย หรือเมื่อต้องการซื้อทรัพย์สิน หากไม่มีเงินเก็บอาจต้องกู้ยืมเงินมา ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับครอบครัว

4. พฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล

ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี มีอายุ เพศ เงินเดือน และการปลูกฝังพฤติกรรมการใช้จ่ายจากครอบครัวที่แตกต่างกัน คนที่ยังโสดอยู่ยังมีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวน้อย และอยู่ในวัยหนุ่มสาว จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมียาใช้จ่ายมาก ในขณะที่คนมีครอบครัวแล้วจะประหยัดมากขึ้น เนื่องจากมีบุตรและภรรยาต้องดูแล พฤติกรรมการใช้จ่ายจึงเป็นตัวกำหนดความสามารถในการออมเงิน

แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรคในเรื่องพฤติกรรมการใช้จ่าย ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ เมื่อไม่สามารถออมเงินได้ตามเป้าหมาย ต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย ประหยัดให้มากขึ้นหรือหารายได้พิเศษเพิ่มขึ้น

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงินปัญหาและอุปสรรคในการออมเงิน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยา เพื่อมุ่งศึกษาและทำความเข้าใจความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นข้าราชการที่มีรายได้ประจำที่แน่นอนและมั่นคง มีส่วนสำคัญในการระดมเงินออมของประเทศ เป็นผู้ปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล และนำนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เผยแพร่ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ย่อมเป็นผู้ที่มีแนวทางปฏิบัติที่ดีในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ให้ความหมายและที่มาของความหมายการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย ตามความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ แนวคิดและประสบการณ์ในการออมของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับการให้ความหมายการออมเงินของ ธนัยวงศ์ กิรติวานิชย์ (2550 : 42) และงานวิจัยของ ศรีัญญา วรานุชิตกุล (2554) ว่า “การออมเงิน” คือ การประหยัดอดออม นำส่วนต่างของรายได้กับรายจ่ายมาเก็บสะสมไว้ทีละเล็กละน้อยเพื่อใช้จ่ายยามจำเป็นหรือฉุกเฉิน การออมเงินจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีรายได้มากกว่ารายจ่าย โดยเก็บเป็นประจำทุกเดือนมากขึ้นตามภาระค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้วยการประหยัด ใช้จ่ายแต่สิ่งจำเป็น เก็บออมเงินไว้เพื่ออนาคต มีที่มาของการให้ความหมายจากการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ปลูกฝังพฤติกรรมออมตั้งแต่เด็กจากครอบครัวและสถานศึกษา ข้าราชการมีการรับรู้และเข้าใจในหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสต่างๆ และจากการประชาสัมพันธ์ของภาครัฐและภาคเอกชน

2. กระบวนการออมเงินของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จะมีขั้นตอนที่เป็นแบบแผน โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติ อยุธยาการ รายได้ เพศ การศึกษา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการออมเงิน สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการวางแผนทางการเงินของ กิตติพัฒน์ แสนทวิสุข (2550 : 5-27) และงานวิจัยของ ปียกานต์ อาจารย์วุฒิ (2554) คือมีการกำหนดเป้าหมายในการออมเงินในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อเป็นแรงจูงใจ จัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อประเมินรายได้รายจ่ายและความสามารถในการออม การออมในแต่ละรูปแบบมีความเสี่ยงข้าราชการได้ศึกษาและไตร่ตรองก่อนเลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น นำเงินฝากธนาคาร ซื้อประกันชีวิต ซื้อทรัพย์สิน ทองคำ บ้าน ที่ดิน ออมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคในการออมเงิน มีการทบทวนแผนการเงินที่วางไว้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้จ่าย

3. ปัญหาอุปสรรคของการออมเงินเกิดจากเหตุการณ์ที่คาดเดาได้และเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ และมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ของรัตนาสายคณิต (2544 : 220-235) งานวิจัยของ ญาณิศา เผื่อนเพาะ (2554) ที่พบว่า สิ่งแวดล้อมและค่านิยมในสังคมทำให้เกิดการฟุ้งเฟ้อ เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นแต่รายได้เท่าเดิมทำให้รายได้ไม่พอใช้จ่ายและไม่มีเงินเหลือสำหรับเก็บออม บางครั้งมีรายจ่ายที่ไม่ได้วางแผนไว้เกิดขึ้น เช่น อุบัติเหตุ เจ็บป่วย ประกอบกับพฤติกรรมใช้จ่ายของบุคคล การขาดการไตร่ตรองในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมีสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อการออมเงิน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ควรอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับบุคลากรทุกหน่วยงานในองค์กร เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการออมเงินในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง ที่จะออมเงินได้ตามความเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของตน
3. รมณรค์ปลูกฝังให้บุคลากรในองค์กรรู้จักประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ ไฟฟ้า น้ำประปา กระดาษ และดูแลรักษาอุปกรณ์การทำงานให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ช่วยลดค่าใช้จ่ายงบประมาณลงได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการให้ความหมายและที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหา และอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ร่วมด้วย เพื่อหาข้อสรุปด้านความรู้ความเข้าใจ แนวคิด พฤติกรรมการออมในองค์กรเดียวกัน
2. ควรใช้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแนวทางในการศึกษาการให้ความหมาย และที่มาของความหมาย กระบวนการออมเงิน ปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนอื่นๆ ในสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจน
3. ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการออมเงินของผู้มีรายได้ประจำ ที่มีส่วนสำคัญในการระดมทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหายั่งยืนและส่งเสริมให้ประชาชนในชาติออมเงินเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กิตติพัฒน์ แสนทวีสุข. (2550). เงินทองต้องใสใจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : เจเอสที พับลิชชิ่ง.

กীরติ เชาว์ตฤณาวงษ์, ณัฐณี หาสิตพานิชกุล, จิตินันท์ ทองสาธิต. “การประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อทำการเกษตรสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนภายใต้ความพอเพียงของชุมชนปทุมโมโคก.” Veridian E-journal 7, 1 (มกราคม – เมษายน), 2557.

ชาย โพธิ์สิตา. (2549). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

ญาณิศา เผื่อนเพาะ. (2557). “การให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” Veridian E-journal 7, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม).

ธัญวงศ์ กิรติวานิชย์. (2550). การเงินส่วนบุคคล “เงินทอง ของมีค่า” สำหรับอาชีพศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น.

นิภาพร อมรกิตติเมธี. (2553). “ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปิยกานต์ อาจารย์วุฒิ. (2554). “การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการการออมของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร.” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฝ่ายวิชาการ สกายบุ๊กส์. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพมหานคร : พี เอ็น เค แอนด์ สกายพริ้นติ้งส์.
- วิจิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (2549). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงดาว.
- วิชญ์ บุญมาร์ตัน. (2551). ทางรอดในภาวะเศรษฐกิจถดถอย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- ศรินญา วรานุชิตกุล. (2554). “การให้ความหมาย พฤติกรรม และแนวทางปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการออมเงินของเยาวชน กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ที่เป็นสมาชิกธนาคารโรงเรียน.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชาติ ศิริวัฒน์ และเหมือนขวัญ รอดเดช. (2557). สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. สถานการณ์การออมและการลงทุน และการพัฒนาตลาดทุนไทย แนวโน้มปี 2556 [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2557. จากเว็บไซต์ <http://www.fpo.go.th/S-I/Article.php?DBIndex=mysql&Language=Thai>
- สุภาณี ผลวัฒน์. (2557). สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. มาทำความเข้าใจกองทุนการออมแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2557, จากเว็บไซต์: www.fpo.go.th/S-I/Article.php?DBIndex=mysql&Language=Thai
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- ภาษาต่างประเทศ**
- Arunee On-Sawad. (2551). Research Methodology. 3rd edition. Faculty of Education Naresuan University.
- Academic Affairs. (2006). The 10th National Economic and Social Development Plan (B.E. 2550-2554). Bangkok : P.N.K. and Sky printing.
- Chai Potisitha. (2006). Art of Qualitative Research. 2^{ed} edition. Bangkok : Amarin Publisher.
- Krirati Chawtanawong, Nattanee Hasitpanichkon, Titinun Thongsad. (2014). “Applying the Creative Economy Theory to Sustainable Agriculture Based on Self-Sufficiency Economy of Patom-Asok Community.” Veridian E-journal 7, 1 (January – April) : 100-110.
- Kitipach Santawisuk. (2007). Money Need to Know. 1st edition. Bangkok : JSK Publishing

- Nipaporn Amornkittimatee. (2553). “Factors Determining the Saving Model of Rentiers A Case Study of The Crownproperty Bureau Officers” An Independent Study Master of Arts Program of Public and Private Management Graduate School Silpakorn University.
- Piyakarn Arjareeyawut. (2011). “The Social Construction of Meaning, Patterns, And Process Saving of Customs Officers.” Master of Public Administration Program of Public Administration Graduate School Silpakorn University.
- Sarina Warannchitkul. (2011). “Definition of Saving, Saving Behavior And Best Practices In Saving Money Applied By Youths From The Case Study of School Bank Student Members of Kanchanaphisek Witthayalai.” Master of Business Administration Program of Entrepreneurship Graduate School Silpakorn University.
- Tanaiwong Kiratiwanich. (2007). Personal Finance “Money Valuables” for Vocational Education. 2^{ed} edition. Bangkok : Praphansarn.
- Visanu Boonmarad. (2008). Exit for Economic Recession. Bangkok : Dokyawichakan Publisher.
- Vichitwong Na Pompert. (2006). His Majesty and Thai economic crisis. 2^{ed} edition. Bangkok : Sangdao Publisher.
- Yanisa Pheupho. (2014). “The Social Construction of Meaning, Patterns and Saving Process of Master’s Students of Business Administration Program in Entrepreneurship At Silpakorn University”. Veridian E-journal 7, 2 (May - August) : 251-266.
- Suchart Siriwatana and Meuanhwan Rongdayt. (2014). Fiscal Policy Office Saving and Investment ,Thai Capital Market Development 2013. Retrieved 1 May 2014. from <http://www.fpo.go.th/S-I/Article.php?DBIndex=mysql&Language=Thai>
- Supanee Phonwattana. (2557). Fiscal Policy Office Saving and Investment, Familiarize National Savings Fund. Retrieved 1 June 2014. From www.fpo.go.th/S-I/Article.php?DBIndex=mysql&Language=Thai